

Sygn. akt IV U 238/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: stażysta Sylwia Dymańska

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 14 stycznia 2013 roku nr (...)

w sprawie A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o rentę socjalną

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 238/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 15 listopada 2013 r.

Decyzją z dnia 14 stycznia 2013 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia

27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r. Nr 135, poz. 1268 ze zm.), odmówił A. K. przyznania prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczona nie spełnia warunku całkowitej niezdolności do pracy określonej

w/w przepisem, co jest niezbędną przesłanką do dochodzenia prawa do renty socjalnej, bowiem orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 9 stycznia 2013 r. nie została uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

Odwołanie od tej decyzji wniosła A. K., domagając się jej zmiany

i przyznania prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu odwołująca podniosła, że zaskarżona decyzja jest dla niej krzywdząca, ponieważ stan zdrowia, będący następstwem wypadku przy pracy, czyni ją osobą całkowicie niezdolną do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu wskazał, że roszczenie A. K. o przyznanie renty socjalnej jest

w świetle orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 9 stycznia 2013 r. bezzasadne- stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, bowiem odwołująca nie spełnia przesłanki całkowitej niezdolności do pracy, z kolei odwołanie nie wnosi żadnych nowych okoliczności, które miałyby wpływ na zmianę tego orzeczenia.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że A. K., urodzona (...), ukończyła technikum gastronomiczne, nie przystępując do matury. Z zawodu jest technikiem żywienia.

Od 1 października 2003 r. do 31 stycznia 2006 r. ubezpieczona pobierała rentę socjalną.

W dniu 29 października 2012 r. wystąpiła zaś do organu rentowego z wnioskiem o ponowne przyznanie jej prawa do renty socjalnej.

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 stycznia 2013 r. ZUS Oddział w T. odmówił wnioskodawczyni przyznania prawa do tego świadczenia, ponieważ orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 9 stycznia 2013 r. ubezpieczona nie została uznana za całkowicie niezdolną do pracy.

(okoliczności bezsporne)

Nadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Lekarz Orzecznik ZUS w opinii lekarskiej z dnia 26 listopada 2012 r. stwierdził u wnioskodawczyni:

- zaburzenia zachowania i emocji na podłożu organicznego uszkodzenia mózgu,
- stan po urazie głowy w 1990 r.,
- padaczkę skroniową pourazową.

W konsekwencji, Lekarz Orzecznik ZUS nie stwierdził u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy.

Na skutek zarzutu wadliwości tego orzeczenia, sprawa skierowana została do Komisji Lekarskiej ZUS, która w opinii lekarskiej z dnia 9 stycznia 2013 r. rozpoznała u badanej:

- zaburzenia zachowania i emocji na podłożu organicznego uszkodzenia OUN,
- przebyty uraz czaszkowo- mózgowy ze stłuczeniem mózgu w 1990 r., bez ogniskowych objawów uszkodzenia OUN.

W konsekwencji, Komisja Lekarska ZUS uznała, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Orzeczenie to legło u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

dowód:

- orzeczenie Lekarza Orzecznika z dnia 26.11.2012 r.- k. 39v cz. III akt ZUS,
- orzeczenie Komisji Lekarskiej z dnia 09.01.2013 r.- k. 42, 43v cz. I akt ZUS,

W celu ustalenia czy odwołująca jest całkowicie niezdolna do pracy oraz kiedy powstała ewentualna całkowita niezdolność do pracy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych: lek. med. J. S. specjalisty neurologa i lek. med. E. N. specjalisty psychiatrii.

W pisemnej opinii z dnia 4 maja 2013 r. biegły neurolog zdiagnozował u odwołującej:

- przebyty uraz mózgu w 1990 r. ze wstrząśnieniem mózgu,

- padaczkę w wywiadzie.

W oparciu o przeprowadzone badanie oraz wyniki badań specjalistycznych uznał, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

W uzasadnieniu opinii podał, że stan neurologiczny badanej jest prawidłowy, a sprawność fizyczna dobra. Nie stwierdza się u niej objawów uszkodzenia układu nerwowego. Opiniowana porusza się sprawnie, ma zachowaną sprawność kończyn, a ruchy zborne. Na podstawie przeprowadzonego wywiadu nie stwierdzono u niej zaburzeń napadowych czy aktualnego leczenia padaczki. W zaświadczeniu od neurologa wskazano na epilepsję. Na wyniku badania EEG z 5 września 2011 r. znalazł się zapis: bez zarejestrowanej napadowości. W badaniu RM mózgowia z marca 2012 r. opisywane są zmiany prawdopodobnie pourazowe. W ocenie psychologicznej sprawność umysłowa opiniowanej została określona na lekki stopień niedorozwoju umysłowego. Wskazane zaburzenia odzwierciedlają trwałe upośledzenie sprawności psychofizycznej badanej. Stopień tego upośledzenia nie czyni jednak w/w osobą całkowicie niezdolną do pracy. Opiniowana może wykonywać wyuczone czynności i pod nadzorem. Przeciwwskazana jest w jej przypadku praca na wysokości, przy urządzeniach w ruchu, czy praca z ogniem.

dowód:

- opinia sądowo- lekarska z dnia 04.05.2013 r.- k. 6-9,

W pisemnej opinii z dnia 6 września 2013 r. biegły psychiatra zdiagnozował u odwołującej:

- organiczne zaburzenia zachowania i emocji po urazie czaszkowo- mózgowym w 1990 r.
- upośledzenie umysłowe lekkie.

W oparciu o przeprowadzone badanie oraz wyniki badań specjalistycznych uznał, że aktualny stan psychiczny nie daje podstaw do uznania opiniowanej za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

W uzasadnieniu opinii podał, że od 2000 r. badana pozostaje w leczeniu neurologicznym i pod opieką psychiatryczno-psychologiczną z rozpoznaniem organicznych zaburzeń osobowości i zachowania po urazie głowy w 1990 r. z reakcjami depresyjno- lękowymi oraz upośledzeniem umysłowym lekkim. W trakcie badań psychologicznych (w 2005 r., 2009 r. i 2011 r.) rozpoznawano u niej upośledzenie umysłowe lekkie, a ponadto stwierdzano, że ilość i charakter błędów popełnianych w testach świadczy o uszkodzeniach w obrębie OUN. Na podstawie badania MR głowy z dnia 13 sierpnia 2013 r. rozpoznano u niej zmiany malacyjno- porencefaliczne, najpewniej pourazowe oraz zanik podkorowy mózgu. W trakcie obecnego badania psychiatrycznego, poza deficytem intelektu oraz agrawacją zaburzeń, nie stwierdzono innych, istotnych odchyłeń od stanu prawidłowego. Rozpoznane schorzenia w ich obecnym stopniu nasilenia nie powodują u odwołującej całkowitej niezdolności do pracy.

dowód:

- opinia sądowo- lekarska z dnia 02.09.2013 r.- k. 15-17,

Sąd podzielił wnioski wynikające z opinii biegłych neurologa i psychiatry, albowiem opinie te sporządzone zostały w sposób rzetelny, po osobistym przebadaniu ubezpieczonej oraz bardzo szczegółowej i wszechstronnej analizie dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych, przy czym biegli legitymowali się fachową wiedzą oraz odpowiednim doświadczeniem zawodowym. W ocenie Sądu, dokonana przez biegłych diagnoza schorzeń występujących u wnioskodawczyni jest prawidłowa, zaś wnioski wynikające z opinii korespondują ze zgromadzoną dokumentacją medyczną oraz bazują na wynikach przeprowadzonych badań, co czyni opinie wewnętrznie spójne, logiczne i kompletne. Opinie w sposób jednoznaczny i przejrzysty obrazują stan zdrowia odwołującej i w oparciu o aktualne

wskazania wiedzy medycznej kategorycznie rozstrzygają kwestię wpływu stwierdzonych u niej schorzeń na zdolność do pracy. Z tych też powodów, Sąd w pełni podzielił wnioski wynikające z wydanych w sprawie opinii sądowo-lekarskich o braku u opiniowanej całkowitej niezdolności do pracy.

Na rozprawie w dniu 15 listopada 2013 r. odwołująca zakwestionowała obie opinie, podnosząc, że jest całkowicie niezdolna do pracy, na niczym nie może się skupić, wszystko ją rozprasza, jest nerwowa, ma problemy ze snem i budzi się w nocy wszystkim zaniepokojona.

Zarzuty te nie zasługiwały na uwzględnienie, gdyż nie nasuwały wątpliwości zarówno fachowość biegłych sądowych, jak i rzetelność przeprowadzonych przez nich badań. Opinie w sposób przejrzysty obrazują stan zdrowia ubezpieczonej i w oparciu o aktualne wskazania wiedzy medycznej kategorycznie rozstrzygają kwestię wpływu rozpoznanych u niej schorzeń na zdolność do pracy. Odpowiadają też na wszystkie istotne pytania, w pełni realizując dyspozycję Sądu wyrażoną w sentencji postanowienia o powołaniu biegłych sądowych. Biegli ci na podstawie badań odwołującej, które przeprowadzone zostały dokładnie, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie standardami oraz analizy dokumentacji medycznej znajdującej się w aktach organu rentowego, w tym wyników badań specjalistycznych, dokonali prawidłowego rozpoznania, stwierdzając, że ubezpieczona nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Biegły neurolog wyraźnie wskazał, że zdiagnozowane u opiniowanej schorzenia i związane z nimi zaburzenia odzwierciedlają trwale upośledzenie sprawności psychofizycznej wnioskodawczyni, jednak stopień tego upośledzenia nie czyni jej osobą całkowicie niezdolną do pracy. Jak podniósł, z uwagi na stwierdzoną w wywiadzie epilepsję, w przypadku badanej istnieją jedynie pewne przeciwwskazania co do rodzajów możliwych do podjęcia prac i chodzi o pracę na wysokości, przy urządzeniach w ruchu czy pracę z ogniem. Biegły psychiatra podał zaś, że poza deficytem intelektu oraz agrawacją zaburzeń, nie rozpoznano u wnioskodawczyni innych, istotnych odchyśleń od stanu prawidłowego, a stwierdzone schorzenia w ich obecnym stopniu nasilenia nie powodują u w/w całkowitej niezdolności do pracy. Wydane w sprawie opinie dają zatem pełny obraz aktualnego stanu zdrowia badanej i jego wpływu na zdolność do pracy. Odwołująca zaś, poza twierdzeniem, że jest całkowicie niezdolna do pracy, na niczym nie może się skupić, wszystko ją rozprasza, jest nerwowa, ma problemy ze snem i budzi się w nocy wszystkim zaniepokojona, nie przedstawiła żadnego dowodu, z którego wynikałoby, że utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Pozostałe okoliczności sprawy Sąd uznał za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie nie budziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie od decyzji ZUS Oddział w T. z dnia 14 stycznia 2013 r., w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r. Nr 135, poz. 1268 ze zm.), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej- przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Z kolei ustęp 2 tego artykułu statuuje, iż osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- renta socjalna stała- jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;

- renta socjalna okresowa- jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Jak stanowi art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, ustalenie całkowitej niezdolności do pracy dokonywane jest na zasadach i w trybie określonych

w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), w myśl zaś art. 15 pkt 1, wymienione w nim przepisy tej ustawy, w tym art. 12-14, art. 107 i art. 118 ust. 1-5, w sprawach nieuregulowanych w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, stosuje się odpowiednio.

Zgodnie z dyspozycją art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

i rentach z FUS, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest natomiast osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 2).

Równocześnie, stosownie do treści art. 13 ust. 1 powołanej ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego. W myśl

ust. 2, trwałą niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy.

Z wydanych w przedmiotowej sprawie opinii biegłych neurologa i psychiatry wynika, że odwołująca pomimo stwierdzonych u niej schorzeń w postaci organicznych zaburzeń zachowania i emocji po urazie czaszkowo- mózgowym w 1990 r., upośledzenia umysłowego lekkiego i padaczki w wywiadzie, nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.

Odwołująca nie spełnia zatem przesłanki całkowitej niezdolności do pracy

w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej

(Dz. U. z 2003 r. Nr 135, poz. 1268 ze zm.), dlatego też jej odwołanie od zaskarżonej decyzji z dnia 14 stycznia 2013 r. należało oddalić.

Wobec powyższych okoliczności, na mocy powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Natalia Lipińska

(...)

- (...)

- (...)

- (...)

(...)